28ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7614 11 ՄԱՅԻՍ 1911 ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

24 Mai 1911 28me année N. 7614 نومرو ۷۶۱۴ ۱۱ مایس ۱۳۲۷ چارشنبه

ԱՐԵՒԵԼՔ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1883ԻՆ FONDÉ EN 1883 تاریخ تاسیسی ۱۸۸۳ بازارارتسندن ماعدا هر کون نشر اولنور .

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՕԼԻՍ - ԳԱԼԱԹԻԱ

آره‌ولك
یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیاز و مدیری قره‌کین بویاجیان
درسعادت غلطه
ابونه فیاتلری پوسته اجرتیله برابر ولایات
ایچون سنه‌لکی ۱۰۰ آلتی آیلغی ٥٤ غروشدر .
Բաժանորդագր. Տարեկան Վեցամսեայ
Գաւառներու » 100 » 54 դրուշ
Արտասահման » 350 » 20 ֆրանք.

نسخه‌سی ۱۰ پاره
10 ՓԱՐԱ

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE
KARÉKIN BOYADJIAN
CONSTANTINOPLE-GALATA

ԱՆԽԻՂՃ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՈՒՐԻՇ ՎԱՒԵՐԱԹՂԹԵՐ

Հոլանտական Քրէական Ծոմախնեռու մասին եռեկ մը երէկի Թիւով հրատարակած պաշտօնական դրութիւնները բաւական չեն համարուիր, ան՝ յառաջ կը բերենք երկու ուրիշ կարեւոր վաւերագրութիւններ, որոնց զուտ պաշտօնական հանգամանքը բաւ է կարծենք ամենէն մեմամանուրուն աչքն ալ բանալու և ցոյց տալու թէ այդ կասկածելի թաղթերը հրապարակ հանող և ծախողները պարզապէս խաբեայ դերասանորդներ են :

Վերջերս Կ. Պոլսոյ հոլանտական դեսպան Պ. Վան տէ Տէօս որ Վիլհելմա տեղւոյն «Սթանտարդ» և «Սապան» թերթերուն մէջ պաշտօնական զեկոյց մը հրատարակել տուած էր հանրութիւնը ըզգուշացնելու համար այդ հոլանտական Քրէական Ծոմիներէն : Այս առթիւ պարոն մը դիմում քրած է հոլանտական հիւպատոսարանին, որմէ 1910 դեկտ. 30 թուականի հետեւեալ նամակը ստացած է .

«Պարոն,

«Կ. Պոլսոյ հոլանտական դեսպան Պ. Վան տէ Տէօս որ Վիլհելմայի խորհրդարանին հարցնելէ ետքը, այն ինչ ուրեմն նեղամտութիւն մասին այս առաւօտ խօսեցաք ինձ, դեսպանը չուզեց որ մասնաւորներու տամ այն յայտարարութիւնը զոր ինքէ ինդրեցիք : Եթէ թրքական իշխանութիւնները կը կասածին հոլանտական Քրէական Ծոմիներու մասին եղած զեկոյցին հարցաքննութեան վրայ, (որ հրատարակուած էր հոլանտական հիւպատոսարանի կողմէ «Սթանտարդ» և «Սապան» թերթերու նոյեմբեր 28ի թիւերուն մէջ, դեսպանը ինձի կ'ասուէր, միշտ իշխանութեանց գիտցուցին վրայ, իրենց յանձնելու այդ զեկոյցին հարցաքննութիւնը հաստատող վաւերագիր մը :

«Հանձնելու ընդունիլ, պարոն, իմ խորին յարգանքներս» :

Երկրորդ կարեւոր վաւերագիրը 6 մարտ 1911 թուականով, Ամսթէրտամի թրքական ընդհանուր հիւպատոսին կողմէ գրուած պաշտօնական նամակ մըն է : Անուանի ինչ կը գրէ Ամսթէրտամի ընդհանուր հիւպատոսը .

«Պարոն,

«Պատիւ ունեցայ ընդունիլ ձեր 18/31 մարտ թուականի նամակը և տարբերութիւն չունիմ ընելիք՝ այլ եթէ հաստատել, հոլանտական Քրէական Ծոմիներու մասին, Կ. Պոլսոյ երկու թերթերուն մէջ հրատարակուած զեկոյցը հոլանտական դեսպանատան կողմէ :

«Ի պատասխանի ձեր հարցումներուն կը վաւերամ ձեզ իմացնել թէ 1. Թաղթերու չարչարութիւնը պատահեան կողմէ երաշխաւորուած չէ : Միայն ընկերութեան կանոնագրութիւնն է որ ընդունուած է արքայական հրովարտակով, բայց սոսկա պարզ ձեւակերպութիւն մը է, որ կատարուելու վրայ ոչ է պատասխանատուութիւն չկրնար բերել : Բան հոլանտական օրէնքին, յամենեմուտքի վրայ հիմնուած ամէն ընկերութիւն պէտք է, իր գործունէութեանց սկսիլէ առաջ, իր կանոնագրութիւնը ներկայացնէ Արդարութեան նախարարութեան, որ քայլական արտօնութիւն տուանալու համար և այդ արտօնութիւնը երբեք չմերժուիր երբոր կանոնագիրը թաղտարութեան օրէնքներուն դէմ ոչ է բան չպարունակեր : 2. Ցիշեալ թաղթերը կարելի չէ չտեսնուիր բան մը նեղամտի հանրային իսնայղութեանց համար, քանզի այդ թաղթերը հրապարակ հանող հաստատութիւնը Քրէական Ծոմիներէ միայն անունը ունի, ոչ է տոյ չունի և գոյն վարող անձերը գործի աշխարհին մէջ անծանոթ են :

3. Չու այդ գործը իրրեւ լուրջ բան մը չեն նեղտեր : Ինդիրը պարզ վիճակահանութեան մը վրայ է և 54 միլիոն փոխառութեան միայն մէկ անդամ մասը տարարդրուած է մինչեւ հիմա, հոլատակ եղած ծանուցումներուն :»

Կարծենք այսքան պաշտօնական վաւերութիւններէ ետքը, այլեւս պէտք չմնար ապացուցանելու այդ հոլանտական Քրէական Ծոմիներու խաբեբայական հանգամանքը :

Զարմանք բուրս որ խառնուածներէն չտեսը պրպէն դասի ձեռնարկած են ցիչեալ թաղթերը Կ. Պոլսոյ մէջ հրապարակ հանող անձերուն դէմ :

ԻՐԱՏԶԵՆ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՆԱՏՕԼԻԻ ԿՈՂՄԸ

Ի՞ՆՉԵՐ ՊԷՏԻ ՏԵՍՆԵՆ ՀԱՆ

Անցեալ տարի երբ Խորհրդարանի նստաշրջանը փակուեցաւ, ներքին գործոց նախարար նախարար Թաղաթ պէյի համար ծանուցուեցաւ թէ մաղթը էր Անատոլու այցելել մինչեւ Էրզրում : Բայց դժբախտաբար չկրնացաւ իր այդ մտադրութիւնը, գուցէ դիպուածոց չատութենէն ժամանակ չունենալով : Այլ եթէ գործադրէր զայն, տարակոյս չկայ թէ, բոլորովին տարբեր ընթացք պիտի բռնէր այն ամէն ինդիրներուն շուրջը որ կը վերաբերին Անատոլուի կացութիւնը ընդհանրապէս, և հայերնակ գաւառներուն մասնաւորապէս : Վասն զի աչքով տեսնելն և անձամբ տարուելէն ետքը այն տեղերու ինդիրները, գիտակցաբար ու փորձառաբար դիտէր գնէր, որոշէր և վճռէր ինչ որ պէտք ըլլար :

Ներքայի հարցն վրայ, մայրաքաղաքի պերճութեանց մէջ ու հանդստաւէտ պաշտօնական մը թատրոնը դասնորդներուն վրայէն չէ որ կրնայ գործադրուիլ առնուել Սոփիան նահանգներու ժողովրդեան թշուառ մասին անհրեւակայելի իսեղճութեանց վրայ, այլ զանոնք տեղնուով, ուր ամէն ոք ամենամեծ ակամաութեամբ կրելով միայն, որ ատեն ատենէն կարծր սիրտ ունեցող մարդն անդամ չպիտի կրնայ չկարեկցիլ, անասարիր մնալ և ձեռքէն եկած օգնութիւնը չընել : Ու երբ նոխարաբար մը ըլլայ այդ մարդը, բնականաբար ի վիճակի կը դրուի սիստեմեան պաշտօնական միջոցներով գործան առնել պիտի խեղճութիւններուն և աղաղակող կաւերուն :

Այս տարի ալ քանի անգամ ծանուցուեցաւ թէ նստաշրջանի առաջիկայ փակումէն ետք եւրոպական նախարդ նախարար Ճաւիտ պէյ ը մտադրութիւն ունի Անատոլու այցելելով մինչեւ Վան և Մուշ ալ երթալ տեղական իրերը և կացութիւնը ուսումնասիրելու համար : Յուսալով կը փափաքինք միանգամայն որ Ճաւիտ պէյի այս գովելի մտադրութիւնը անցեալ տարուան Թաղաթ պէյի ունեցածին պէս անգործադրելի չմնայ : Չի թէպէտ Ճաւիտ պէյ նախարար չէ այժմ, ինչպէս էր Թաղաթ պէյը երբ անցեալ տարի այդ խորհուրդը յղացեր ու յայտներ էր, բայց տարբերայս չկայ թէ Նոր-Թուրքիոյ ամենէն նշանաւոր դէմքերէն եղող Ճաւիտ պէյը առանց նախարարական պաշտօնի վրայ ըլլալ, այս ուղեւորութիւնը կատարելով և ամէն բան տեսնելն վրայ իր զննող աչքերովը դիտելով կրը մայրաքաղաքը դառնալ ու Խորհրդարան մտնել, նախարարի մը չունի ազդեցութիւն կրնայ ունենալ տեսած իրաւութեանց դարման տալու մասին : Թող որ իր առջեւը միւս բաց են նախարարական գործերը և կրը կամք ունենայ, գիւրաւ կարող է ներս մտնել ու բ ու ազէ, իսկ իրրեւ պերճախօս արիրան Երեսի : Ժողովոյ բեմէն ոչ նուազ և թերեւս ալ աւելի օգտակար կրնայ ըլլալ յանդգնելու կամ իրականացնելու համար իր կատարած ուղեւորութեանց հետեւանքով կազմած ծրագիրները ու միջոցները՝ ի բարւոքումն անտես մնացած ու հեւաւոր անկիւններ թեկած դժբաղդ գաւառներու ոգորելի կացութեան ու արդասաւորի վիճակին :

Ուստի կը մտքինք ու կը խորհինք նաև որ Ճաւիտ պէյը կատարէ անգամանոռ այս խիստ բարեդէպ ուղեւորութիւն, զի կը հաւատանք թէ յոյժ արդիւնաւոր ու օգտակար պիտի ըլլայ տեղական ժողովուրդներուն, որոնց կացութեան մասին մինչեւ ցայսր ունեցած գաղափարը բոլորովին պիտի փոխուի և ամենեսեան ուշնոց վերաբերեալ խնդիրներուն հանդէպ իր նոր ստացած ծանօթութիւններուն համեմատ պիտի վարուի, ինչ որ անոնց նոր պատասխան մը մասն կրնայ ըլլալ :

Իրաւ ճանապարհներուն անտարմութիւններէն ու դիւրութեանց բացակայութիւնէն բաւական անհանգստութիւններ ու դժուարութիւններ պիտի կրէ այդ նախնական ու բնական վիճակի մէջ մնացած երկիրներն ուեւորելով, մինչ Եւրոպայի կողմը ճամբորդութիւն մը հաճելի և դիւրալի միայն կ'ըլլար, բայց չենք կարծեր թէ Ճաւիտ պէյ այդ կարգի հիւանդութիւնէ առաջնորդուի, քանի որ իր նոր դասակն է հետաւոր գաւառներու վիճակներուն ու ուսումնասիրութիւնը ընել և ոչ թէ խորհրդարանական արձակուրդի ժամանակամիջոցը անցնել և զուարճալի զբօսաշրջութիւն մը հայթայթել իրեն :

Միեւնոյն ժամանակ ասկայն ակնարկանց ու հոգեպարար անարգանքներ վայելու գեղեցիկ ասիի մին է զոր պիտի ուսնայ, երբ Ռոսմսի, Երասխի, Տիգրիսի ու Եփրատի հովիտներու նման գրաստանման և գեղադարձ երկիրները տեսնէ, ամենց բնական գեղեցկութիւնները ըմբռնիլ և կնճռատու օգը ու ջուրը վայելել, որոնք բաւականէն աւելի պիտի փոխաբերեն ուրիշ տեսակէտով իր զգայնք դառնութիւնները, տիրող աղքատութեանց, խեղճութեանց, տեսիլներուն և ամայութիւններուն երեսէն :

Հետեւաբար յոյժ չտենչան պիտի ըլլար իր կատարելիք ուղեւորութիւնը. սոսոր համար է որ մենք ալ այսպէս կը ցանկանք անոր իրագործմամբ : Եւ ոչ միայն իրեն, այլ և բոլոր նախարարներուն ու նոխարդ նախարարներուն ինչպէս և նախարարներուն ու սահմանակ պետական բարձր պաշտօնատարներուն համար խիստ էական պէտք մըն է այդպիսի ուղեւորութիւններ ընել կայսրութեան այլ և այլ գաւառները, որպէսզի գիտակցաբար կարենան զրոյ ու հոդալ անոնց պէտքերը :

ՄԱՐԿՈՍ ԴԱԼԹԱՆԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԴԱՐԾԵՐՈՒ ԼՈՐՏԵՐՈՒՆ ԴԱՐԾԱԴՐՈՒԼԸ

Լորտերու Ժողովին 4 մայիսի նիստին մէջ բարձրացուած է ապառամուտեան գրօջը, բոլորիկու համար սահմանագրական բարեփոխութեան մասին չնուած օրինագծին վաւերացման դէմ : Դրօջը առաջին անգամ պարզուած է ազատական նախկին գահլիճին վարչապետ լորտ Ռոզպերիի կողմէ : «Ի՞նչ պիտի ուզէր ձեր մէջէն գալ նստիլ հոս, այս Ժողովին մէջ, սահմանագրական բարեփոխման օրինագծին ընդունուելէն ետքը, երբ մեր դիրքը խախտած է ու մենք իրաւազուրկ եղած ենք : Կառավարութիւնը անշուշտ իրեն կուսակիցները ունի որոնք յօժարակամ պիտի գան նստիլ հոս և մեր տեղն ալ գրաւելը սեպնել : Բայց կը յուսամ թէ Լորտերու Ժողովը չտա լաւ գիտէ թէ ինչ է այս Ժողովը և թէ ինչ պէտք է ըլլայ երբ ընդունի սահմանագրական բարեփոխման օրինագիծը որ այնքան տարտնացուցիչ է :» Լորտ Ռոզպերի իր ճառը վերջացուցած է հրաւիրելով լորտերը որ գործադուլ ընեն, փոխանակ համակիրպելու սահմանագրական բարեփոխման օրինագծին :

ԵՐԵՒՓ. ԺՈՂՈՎԸ ԵՒ ԹՈՔԱԼԻՍՏԱՒՈՐՆԵՐԸ

Անցեալ երեսուն նախարար Պ. Լայտ Ճորճ իր պատրաստած պիտանիին մէջ մէկ ու կէս միլիոն անպլ. տակիի վարկ մը տրամադրած է, որ պիտի յատկացուի թոքախտի դէմ կռուելու համար սանատորիումներ հաստատելու : Երեսի Ժողովի վերջերեայ նիստին մէջ, այս ինդիրին առթիւ մէջտեղ բերաւ Պ. Գալֆուր : Միութիւնական կուսակցութեան պետը չատ համակրանքով ընդունելով հանդերձ եղած առաջարկը, դիտել տուեր է որ, թէև թոքախտաւորներ բժշկելու համար բացուիկայ կեանքին օգտակարութիւնները չատեր անուսանելի մէջտեղ մը կը նկատուին, և սակայն կատարուած վերջին ուսումնասիրութիւններէն յայտնի եղեր է որ այս կարծիքը հաստատ և իրական արդիւնքներու վրայ հիմնուած կարծիք մը չէ : Հետեւաբար, եզրակացուցեր է Պ. Գալֆուր, աւելի աղէկ է որ այդ դումարով հիւանդանոցներ չհիմնուին, ուրեղ ուսումնասիրութիւն թոքախտի մէջտեղն ու զայն առաջ բերող պատճառները : Պ. Լայտ Ճորճ պատասխաներ է որ այդ նպատակին համար ալ մասնաւոր դումար մը յատկացուած է, բայց սանատորիումներու հիմնադրութիւնը ինքնին ինքզինքեն ուրիշ հարցերու մասին ալ ազդեցութիւն մը ունենալու է, որ ասոնց ամենէն կարծր սիրտ ունեցողներուն ալ ուշադրութիւնը գրաւելու է :

Ներքայիս Կ. Պոլսոյ հոլանտական դեսպան Պ. Վան տէ Տէօս որ Վիլհելմա տեղւոյն «Սթանտարդ» և «Սապան» թերթերուն մէջ պաշտօնական զեկոյց մը հրատարակել տուած էր հանրութիւնը ըզգուշացնելու համար այդ հոլանտական Քրէական Ծոմիներէն : Այս առթիւ պարոն մը դիմում քրած է հոլանտական հիւպատոսարանին, որմէ 1910 դեկտ. 30 թուականի հետեւեալ նամակը ստացած է .

«Պարոն,

«Կ. Պոլսոյ հոլանտական դեսպան Պ. Վան տէ Տէօս որ Վիլհելմայի խորհրդարանին հարցնելէ ետքը, այն ինչ ուրեմն նեղամտութիւն մասին այս առաւօտ խօսեցաք ինձ, դեսպանը չուզեց որ մասնաւորներու տամ այն յայտարարութիւնը զոր ինքէ ինդրեցիք : Եթէ թրքական իշխանութիւնները կը կասածին հոլանտական Քրէական Ծոմիներու մասին եղած զեկոյցին հարցաքննութեան վրայ, (որ հրատարակուած էր հոլանտական հիւպատոսարանի կողմէ «Սթանտարդ» և «Սապան» թերթերու նոյեմբեր 28ի թիւերուն մէջ, դեսպանը ինձի կ'ասուէր, միշտ իշխանութեանց գիտցուցին վրայ, իրենց յանձնելու այդ զեկոյցին հարցաքննութիւնը հաստատող վաւերագիր մը :

«Հանձնելու ընդունիլ, պարոն, իմ խորին յարգանքներս» :

Երկրորդ կարեւոր վաւերագիրը 6 մարտ 1911 թուականով, Ամսթէրտամի թրքական ընդհանուր հիւպատոսին կողմէ գրուած պաշտօնական նամակ մըն է : Անուանի ինչ կը գրէ Ամսթէրտամի ընդհանուր հիւպատոսը .

«Պատիւ ունեցայ ընդունիլ ձեր 18/31 մարտ թուականի նամակը և տարբերութիւն չունիմ ընելիք՝ այլ եթէ հաստատել, հոլանտական Քրէական Ծոմիներու մասին, Կ. Պոլսոյ երկու թերթերուն մէջ հրատարակուած զեկոյցը հոլանտական դեսպանատան կողմէ :

«Ի պատասխանի ձեր հարցումներուն կը վաւերամ ձեզ իմացնել թէ 1. Թաղթերու չարչարութիւնը պատահեան կողմէ երաշխաւորուած չէ : Միայն ընկերութեան կանոնագրութիւնն է որ ընդունուած է արքայական հրովարտակով, բայց սոսկա պարզ ձեւակերպութիւն մը է, որ կատարուելու վրայ ոչ է պատասխանատուութիւն չկրնար բերել : Բան հոլանտական օրէնքին, յամենեմուտքի վրայ հիմնուած ամէն ընկերութիւն պէտք է, իր գործունէութեանց սկսիլէ առաջ, իր կանոնագրութիւնը ներկայացնէ Արդարութեան նախարարութեան, որ քայլական արտօնութիւն տուանալու համար և այդ արտօնութիւնը երբեք չմերժուիր երբոր կանոնագիրը թաղտարութեան օրէնքներուն դէմ ոչ բան չպարունակեր : 2. Ցիշեալ թաղթերը կարելի չէ չտեսնուիր բան մը նեղամտի հանրային իսնայղութեանց համար, քանզի այդ թաղթերը հրապարակ հանող հաստատութիւնը Քրէական Ծոմիներէ միայն անունը ունի, ոչ է տոյ չունի և գոյն վարող անձերը գործի աշխարհին մէջ անծանոթ են :

3. Չու այդ գործը իրրեւ լուրջ բան մը չեն նեղտեր : Ինդիրը պարզ վիճակահանութեան մը վրայ է և 54 միլիոն փոխառութեան միայն մէկ անդամ մասը տարարդրուած է մինչեւ հիմա, հոլատակ եղած ծանուցումներուն :»

Կարծենք այսքան պաշտօնական վաւերութիւններէ ետքը, այլեւս պէտք չմնար ապացուցանելու այդ հոլանտական Քրէական Ծոմիներու խաբեբայական հանգամանքը :

Զարմանք բուրս որ խառնուածներէն չտեսը պրպէն դասի ձեռնարկած են ցիչեալ թաղթերը Կ. Պոլսոյ մէջ հրապարակ հանող անձերուն դէմ :

ԻՐԱՏԶԵՆ

ԱՆԽԻՂՃ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՈՒՐԻՇ ՎԱՒԵՐԱԹՂԹԵՐ

Հոլանտական Քրէական Ծոմախնեռու մասին եռեկ մը երէկի Թիւով հրատարակած պաշտօնական դրութիւնները բաւական չեն համարուիր, ան՝ յառաջ կը բերենք երկու ուրիշ կարեւոր վաւերագրութիւններ, որոնց զուտ պաշտօնական հանգամանքը բաւ է կարծենք ամենէն մեմամանուրուն աչքն ալ բանալու և ցոյց տալու թէ այդ կասկածելի թաղթերը հրապարակ հանող և ծախողները պարզապէս խաբեբայ դերասանորդներ են :

Վերջերս Կ. Պոլսոյ հոլանտական դեսպան Պ. Վան տէ Տէօս որ Վիլհելմա տեղւոյն «Սթանտարդ» և «Սապան» թերթերուն մէջ պաշտօնական զեկոյց մը հրատարակել տուած էր հանրութիւնը ըզգուշացնելու համար այդ հոլանտական Քրէական Ծոմիներէն : Այս առթիւ պարոն մը դիմում քրած է հոլանտական հիւպատոսարանին, որմէ 1910 դեկտ. 30 թուականի հետեւեալ նամակը ստացած է .

«Պարոն,

«Կ. Պոլսոյ հոլանտական դեսպան Պ. Վան տէ Տէօս որ Վիլհելմայի խորհրդարանին հարցնելէ ետքը, այն ինչ ուրեմն նեղամտութիւն մասին այս առաւօտ խօսեցաք ինձ, դեսպանը չուզեց որ մասնաւորներու տամ այն յայտարարութիւնը զոր ինքէ ինդրեցիք : Եթէ թրքական իշխանութիւնները կը կասածին հոլանտական Քրէական Ծոմիներու մասին եղած զեկոյցին հարցաքննութեան վրայ, (որ հրատարակուած էր հոլանտական հիւպատոսարանի կողմէ «Սթանտարդ» և «Սապան» թերթերու նոյեմբեր 28ի թիւերուն մէջ, դեսպանը ինձի կ'ասուէր, միշտ իշխանութեանց գիտցուցին վրայ, իրենց յանձնելու այդ զեկոյցին հարցաքննութիւնը հաստատող վաւերագիր մը :

«Հանձնելու ընդունիլ, պարոն, իմ խորին յարգանքներս» :

Երկրորդ կարեւոր վաւերագիրը 6 մարտ 1911 թուականով, Ամսթէրտամի թրքական ընդհանուր հիւպատոսին կողմէ գրուած պաշտօնական նամակ մըն է : Անուանի ինչ կը գրէ Ամսթէրտամի ընդհանուր հիւպատոսը .

«Պատիւ ունեցայ ընդունիլ ձեր 18/31 մարտ թուականի նամակը և տարբերութիւն չունիմ ընելիք՝ այլ եթէ հաստատել, հոլանտական Քրէական Ծոմիներու մասին, Կ. Պոլսոյ երկու թերթերուն մէջ հրատարակուած զեկոյցը հոլանտական դեսպանատան կողմէ :

«Ի պատասխանի ձեր հարցումներուն կը վաւերամ ձեզ իմացնել թէ 1. Թաղթերու չարչարութիւնը պատահեան կողմէ երաշխաւորուած չէ : Միայն ընկերութեան կանոնագրութիւնն է որ ընդունուած է արքայական հրովարտակով, բայց սոսկա պարզ ձեւակերպութիւն մը է, որ կատարուելու վրայ ոչ է պատասխանատուութիւն չկրնար բերել : Բան հոլանտական օրէնքին, յամենեմուտքի վրայ հիմնուած ամէն ընկերութիւն պէտք է, իր գործունէութեանց սկսիլէ առաջ, իր կանոնագրութիւնը ներկայացնէ Արդարութեան նախարարութեան, որ քայլական արտօնութիւն տուանալու համար և այդ արտօնութիւնը երբեք չմերժուիր երբոր կանոնագիրը թաղտարութեան օրէնքներուն դէմ ոչ բան չպարունակեր : 2. Ցիշեալ թաղթերը կարելի չէ չտեսնուիր բան մը նեղամտի հանրային իսնայղութեանց համար, քանզի այդ թաղթերը հրապարակ հանող հաստատութիւնը Քրէական Ծոմիներէ միայն անունը ունի, ոչ է տոյ չունի և գոյն վարող անձերը գործի աշխարհին մէջ անծանոթ են :

3. Չու այդ գործը իրրեւ լուրջ բան մը չեն նեղտեր : Ինդիրը պարզ վիճակահանութեան մը վրայ է և 54 միլիոն փոխառութեան միայն մէկ անդամ մասը տարարդրուած է մինչեւ հիմա, հոլատակ եղած ծանուցումներուն :»

Կարծենք այսքան պաշտօնական վաւերութիւններէ ետքը, այլեւս պէտք չմնար ապացուցանելու այդ հոլանտական Քրէական Ծոմիներու խաբեբայական հանգամանքը :

Զարմանք բուրս որ խառնուածներէն չտեսը պրպէն դասի ձեռնարկած են ցիչեալ թաղթերը Կ. Պոլսոյ մէջ հրապարակ հանող անձերուն դէմ :

ԻՐԱՏԶԵՆ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՆԱՏՕԼԻԻ ԿՈՂՄԸ

Ի՞ՆՉԵՐ ՊԷՏԻ ՏԵՍՆԵՆ ՀԱՆ

Անցեալ տարի երբ Խորհրդարանի նստաշրջանը փակուեցաւ, ներքին գործոց նախարար նախարար Թաղաթ պէյի համար ծանուցուեցաւ թէ մտադիր էր Անատոլու այցելել մինչեւ Էրզրում : Բայց դժբախտաբար չկրնացաւ իր այդ մտադրութիւնը, գուցէ դիպուածոց չատութենէն ժամանակ չունենալով : Այլ եթէ գործադրէր զայն, տարակոյս չկայ թէ, բոլորովին տարբեր ընթացք պիտի բռնէր այն ամէն ինդիրներուն շուրջը որ կը վերաբերին Անատոլուի կացութիւնը ընդհանրապէս, և հայերնակ գաւառներուն մասնաւորապէս : Վասն զի աչքով տեսնելն և անձամբ տարուելէն ետքը այն տեղերու ինդիրները, գիտակցաբար ու փորձառաբար դիտէր գնէր, որոշէր և վճռէր ինչ որ պէտք ըլլար :

Ներքայի հարցն վրայ, մայրաքաղաքի պերճութեանց մէջ ու հանդստաւէտ պաշտօնական մը թատրոնը դասնորդներուն վրայէն չէ որ կրնայ գործադրուիլ առնուել Սոփիան նահանգներու ժողովրդեան թշուառ մասին անհրեւակայելի իսեղճութեանց վրայ, այլ զանոնք տեղնուով, ուր ամէն ոք ամենամեծ ակամաութեամբ կրելով միայն, որ ատեն ատենէն կարծր սիրտ ունեցող մարդն անդամ չպիտի կրնայ չկարեկցիլ, անասարիր մնալ և ձեռքէն եկած օգնութիւնը չընել : Ու երբ նոխարաբար մը ըլլայ այդ մարդը, բնականաբար ի վիճակի կը դրուի սիստեմեան պաշտօնական միջոցներով գործան առնել պիտի խեղճութիւններուն և աղաղակող կաւերուն :

Այս տարի ալ քանի անգամ ծանուցուեցաւ թէ նստաշրջանի առաջիկայ փակումէն ետք եւրոպական նախարդ նախարար Ճաւիտ պէյ ը մտադրութիւն ունի Անատոլու այցելելով մինչեւ Վան և Մուշ ալ երթալ տեղական իրերը և կացութիւնը ուսումնասիրելու համար : Յուսալով կը փափաքինք միանգամայն որ Ճաւիտ պէյի այս գովելի մտադրութիւնը անցեալ տարուան Թաղաթ պէյի ունեցածին պէս անգործադրելի չմնայ : Չի թէպէտ Ճաւիտ պէյ նախարար չէ այժմ, ինչպէս էր Թաղաթ պէյը երբ անցեալ տարի այդ խորհուրդը յղացեր ու յայտներ էր, բայց տարբերայս չկայ թէ Նոր-Թուրքիոյ ամենէն նշանաւոր դէմքերէն եղող Ճաւիտ պէյը առանց նախարարական պաշտօնի վրայ ըլլալ, այս ուղեւորութիւնը կատարելով և ամէն բան տեսնելն վրայ իր զննող աչքերովը դիտելով կրը մայրաքաղաքը դառնալ ու Խորհրդարան մտնել, նախարարի մը չունի ազդեցութիւն կրնայ ունենալ տեսած իրաւութեանց դարման տալու մասին : Թող որ իր առջեւը միւս բաց են նախարարական գործերը և կրը կամք ունենայ, գիւրաւ կարող է ներս մտնել ու բ ու ազէ, իսկ իրրեւ պերճախօս արիրան Երեսի : Ժողովոյ բեմէն ոչ նուազ և թերեւս ալ աւելի օգտակար կրնայ ըլլալ յանդգնելու կամ իրականացնելու համար իր կատարած ուղեւորութեանց հետեւանքով կազմած ծրագիրները ու միջոցները՝ ի բարւոքումն անտես մնացած ու հեւաւոր անկիւններ թեկած դժբաղդ գաւառներու ոգորելի կացութեան ու արդասաւորի վիճակին :

Ուստի կը մտքինք ու կը խորհինք նաև որ Ճաւիտ պէյը կատարէ անգամանոռ այս խիստ բարեդէպ ուղեւորութիւն, զի կը հաւատանք թէ յոյժ արդիւնաւոր ու օգտակար պիտի ըլլայ տեղական ժողովուրդներուն, որոնց կացութեան մասին մինչեւ ցայսր ունեցած գաղափարը բոլորովին պիտի փոխուի և ամենեսեան ուշնոց վերաբերեալ խնդիրներուն հանդէպ իր նոր ստացած ծանօթութիւններուն համեմատ պիտի վարուի, ինչ որ անոնց նոր պատասխան մը մասն կրնայ ըլլալ :

Իրաւ ճանապարհներուն անտարմութիւններէն ու դիւրութեանց բացակայութիւնէն բաւական անհանգստութիւններ ու դժուարութիւններ պիտի կրէ այդ նախնական ու բնական վիճակի մէջ մնացած երկիրներն ուեւորելով, մինչ Եւրոպայի կողմը ճամբորդութիւն մը հաճելի և դիւրալի միայն կ'ըլլար, բայց չենք կարծեր թէ Ճաւիտ պէյ այդ կարգի հիւանդութիւնէ առաջնորդուի, քանի որ իր նոր դասակն է հետաւոր գաւառներու վիճակներուն ու հեւաւոր անկիւններու վիճակը ընել և ոչ թէ խորհրդարանական արձակուրդի ժամանակամիջոցը անցնել և զուարճալի զբօսաշրջութիւն մը հայթայթել իրեն :

Միեւնոյն ժամանակ ասկայն ակնարկանց ու հոգեպարար անարգանքներ վայելու գեղեցիկ ասիի մին է զոր պիտի ուսնայ, երբ Ռոսմսի, Երասխի, Տիգրիսի ու Եփրատի հովիտներու նման գրաստանման և գեղադարձ երկիրները տեսնէ, ամենց բնական գեղեցկութիւնները ըմբռնիլ և կնճռատու օգը ու ջուրը վայելել, որոնք բաւականէն աւելի պիտի փոխաբերեն ուրիշ տեսակէտով իր զգայնք դառնութիւնները, տիրող աղքատութեանց, խեղճութեանց, տեսիլներուն և ամայութիւններուն երեսէն :

Հետեւաբար յոյժ չտենչան պիտի ըլլար իր կատարելիք ուղեւորութիւնը. սոսոր համար է որ մենք ալ այսպէս կը ցանկանք անոր իրագործմամբ : Եւ ոչ միայն իրեն, այլ և բոլոր նախարարներուն ու նոխարդ նախարարներուն ինչպէս և նախարարներուն ու սահմանակ պետական բարձր պաշտօնատարներուն համար խիստ էական պէտք մըն է այդպիսի ուղեւորութիւններ ընել կայսրութեան այլ և այլ գաւառները, որպէսզի գիտակցաբար կարենան զրոյ ու հոդալ անոնց պէտքերը :

ՄԱՐԿՈՍ ԴԱԼԹԱՆԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԴԱՐԾԵՐՈՒ ԼՈՐՏԵՐՈՒՆ ԴԱՐԾԱԴՐՈՒԼԸ

Լորտերու Ժողովին 4 մայիսի նիստին մէջ բարձրացուած է ապառամուտեան դրօջը, բոլորիկու համար սահմանագրական բարեփոխման մասին չնուած օրինագծին վաւերացման դէմ : Դրօջը առաջին անգամ պարզուած է ազատական նախկին գահլիճին վարչապետ լորտ Ռոզպերիի կողմէ : «Ի՞նչ պիտի ուզէր ձեր մէջէն գալ նստիլ հոս, այս Ժողովին մէջ, սահմանագրական բարեփոխման օրինագծին ընդունուելէն ետքը, երբ մեր դիրքը խախտած է ու մենք իրաւազուրկ եղած ենք : Կառավարութիւնը անշուշտ իրեն կուսակիցները ունի որոնք յօժարակամ պիտի գան նստիլ հոս և մեր տեղն ալ գրաւելը սեպնել : Բայց կը յուսամ թէ Լորտերու Ժողովը չտա լաւ գիտէ թէ ինչ է այս Ժողովը և թէ ինչ պէտք է ըլլայ երբ ընդունի սահմանագրական բարեփոխման օրինագիծը որ այնքան տարտնացուցիչ է :» Լորտ Ռոզպերի իր ճառը վերջացուցած է հրաւիրելով լորտերը որ գործադուլ ընեն, փոխանակ համակիրպելու սահմանագրական բարեփոխման օրինագծին :

ԵՐԵՒՓ. ԺՈՂՈՎԸ ԵՒ ԹՈՔԱԼԻՍՏԱՒՈՐՆԵՐԸ

Անցեալ երեսուն նախարար Պ. Լայտ Ճորճ իր պատրաստած պիտանիին մէջ մէկ ու կէս միլիոն անպլ. տակիի վարկ մը տրամադրած է, որ պիտի յատկացուի թոքախտի դէմ կռուելու համար սանատորիումներ հաստատելու : Երեսի Ժողովի վերջերեայ նիստին մէջ, այս ինդիրին առթիւ մէջտեղ բերաւ Պ. Գալֆուր : Միութիւնական կուսակցութեան պետը չատ համակրանքով ընդունելով հանդերձ եղած առաջարկը, դիտել տուեր է որ, թէև թոքախտաւորներ բժշկելու համար բացուիկայ կեանքին օգտակարութիւնները չատեր անուսանելի մէջտեղ մը կը նկատուին, և սակայն կատարուած վերջին ուսումնասիրութիւններէն յայտնի եղեր է որ այս կարծիքը հաստատ և իրական արդիւնքներու վրայ հիմնուած կարծիք մը չէ : Հետեւաբար, եզրակացուցեր է Պ. Գալֆուր, աւելի աղէկ է որ այդ դումարով հիւանդանոցներ չհիմնուին, ուրեղ ուսումնասիրութիւն թոքախտի մէջտեղն ու զայն առաջ բերող պատճառները : Պ. Լայտ Ճորճ պատասխաներ է որ այդ նպատակին համար ալ մասնաւոր դումար մը յատկացուած է, բայց սանատորիումներու հիմնադրութիւնը ինքնին ինքզինքեն ուրիշ հարցերու մասին ալ ազդեցութիւն մը ունենալու է, որ ասոնց ամենէն կարծր սիրտ ունեցողներուն ալ ուշադրութիւնը գրաւելու է :

ներքայիս Կ. Պոլսոյ հոլանտական դեսպան Պ. Վան տէ Տէօս որ

նուին ալ ոչ նուազ պիտի նպաստ հիւանդներուն հանգստանալ կիանք մը անցընելուն։ Ի վերջոյ յոյս յայտներ է որ զիւսութիւնը պիտի յաջողի դանել վերջապէս այս անաւոր ախտին դարմանը։

ԲՈՒՌՆ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ
ՊԵԼՃԻՐԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Պրիւքսէլէն 4 մայիս թուականով կը հեռագրեն թէ Խորհրդարանի նոյն օրուան նիստին մէջ Ճախակողմի ընկերվարականներն ու ազատականները որոշեր են խափանարար ընթացք մը բանել գործադրական օրինագիծին վիճարանութեանց մէջտեղն։ Այնպիսի կուսակցութեան պատկանող անդամի մը խօսած մէջտեղն, խոխոներուհամար զոյն, Ճախակողմեան երեսփոխաններէն մէկը կրկի ժամ չարունակ խօսեր է։ Բայց հակառակ Ճախակողմեաններուայս ընթացքին, երբ օրինագիծը քուէարկուած է, ընկերվարականները բեմ բարձրացած և երգելով ու դանդաղ ազատականներով արգելք եղած են Ճախակողմեան երեսփոխանին խօսելուն։ Այս բոլորը ընդհանուր ծիծաղներու և ուրախութեան մը մէջ անցեր է։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻՆ
ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆԸ

Բուսիոյ ծովային բանակին վերակազմութիւնը ապահովուած է, ինչպէս յայտնի կ'երևայ դանդաղ ասիւ, դանդաղ անձերու։ Հետ կատարուած անակնկալներէն։ Սև Ծովու և Պալթիկ Ծովու նաւային չինութեանց համար Տումա 150 միլիոնի վարկ մը սահմանած է։ Նաւային նոր ծրագրին մէջ կան 4 «արկանաւ», 6 ընդհանուր Սև Ծովու համար, և չորս «արկանաւ» Պալթիկ Ծովու համար։ Ծովային նախարարը ծանուցեր է թէ Լիպաւի տեղ Ռէվալը պիտի բլլայ նաւային կեդրոն։

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ
ՅՈՒՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Բարիզէն 9 մայիս թուականով կը հեռագրեն. «Հեկտոր ասելով Պ. Մոնիի առողջական վիճակը որ չատ ուշ պիտի բարւոքի, նախարարական տագնապ մը անխուսափելի կը նկատուի։ Կը կարծուի թէ հանրապետութեան նախագահը նոր դարձին կրկնութիւնը Պ. Միլերանի կամ Բանկարէի պիտի յանձնէ։ Այս ատենս Պ. Քոնսի անունն ալ կը լսուի։ Բայց հաւանական չէ որ Պ. Պէսքոյի յաջարկութիւնին առաջ ալ և է պրոյամ տրուի։

** Պ. Պէսքոյի յաջարկութիւնը որ աղբային յաջարկութիւն մը պիտի ըլլայ, եւ. օր պիտի պիտի ունենայ։ Կ'ըսուի թէ Սերպոյ թագաւորը անպաշան կերպով ներկայ պիտի գտնուի հանդէսին։

** Պ. Մոնին խնամով լսիչներ, բրօք. Լանկլուան, յայտարարեր է թէ նախագահութիւնն վրայ որ և է մասնակցութիւն պատասխանող տեսանիչ չի նշմարեր։ Բրօքֆէլսօրը կը վախնայ մէջտեղ որ Պ. Մոնի չաքարտաս չունենայ։

** Նորագոյն հեռագիրներ կ'ըսեն թէ նախարարական տագնապին վերջանը դոնացուցիչ է և որ և է մասնակցիչ երեսփոխի պատասխան չէ։

** Խարէյ-Մուլենոյի մէջ պատահած սարսռանակի արկածին առթիւ, Պ. Ֆայրէս ցաւակցական բարձրաձիր հեռագիրներ ընդունած է սէրբութեանց վիճականերուն կողմէ։

ՀԻՆ ԱԿՌԱՆԵՐ
ԾԱԼՈՒԻ Կ'ԱՌՆՈՒԻՆ

Եղէկ անգործածելի արուեստական ակառներ ունիք, Բօրէրբիթիի մօտ գտնուող Վայլօտա խանը թիւ 14 դրասենեակը դիմեցէք ուր, յարմար գնով ծախու կառնուին։

7—12

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՏԱԳՆԱՊԸ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ՊԻՏԻ�smՐԱՒՈՒԻ

ՕՍՄ. ՔՈՄԻԹԷԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

«Մանիֆէսթ»ի երկրաբանութիւնն մէջ կը կարդանք. «Մէկ քանի երեսփոխաններ, որոնց հետ սեռակցեցանք այս առաւ, յուսահատ գաղափարներ յայտնեցին։ Խորհրդարանի երկարաձգման թագրիրը, որուն վրայ այսօր վիճարանութիւն պիտի կատարուի, դանդիեն անկումը առաջ պիտի բերէ այդ երեսփոխանութիւնն կարծիքով։ Բայց դանդիեն կարմարուն պէս, պիտի բանձնէ նոր նախարարութիւն կազմելիւնը։ Զարդ կը չրջի թէ Մերակրաքն մեծամասնութիւնն ալ հանձնիտ է Խորհրդարանին լուծման։»

** «Թանդի Սկանդիկի թղթակիցը կ'ըսէ թէ սեղանն Օէլս-Թիրք չրջանին կը մեծ մասնաղութիւնն մասնակցած էն, իսկ ընդհանրապէս ընկերակցութեանց օրէնքին համաձայն Օսմ. Հոմիթիէի լուծման լուրը առաջ էր։ Բայց Քոմիթէն մեծ կրքով վարուած է, յաջողելով իրեն ապահովող վարանին առաջը առնել։ Իրեն հանգիկ ազգանունը գաղանի գումարումներ ընելով՝ ձեռնէաս արաշտաման հանդիսացած են թէ ամէն զնով պիտի կուսին Սահմանադրութիւնն հակառակ եղած ուեւ ձեռնարկի դէմ։ Նպատակ պատանդած են որ զնդապետ Սաղէպ պէյ հեռացուցուի Սկանդիկէն, ուր էնթրիկները կը չարունակէ եղեր։ Ասոր վրայ, Սաղէպ պէյ հրաման ստացած է թաքցնելու իր սահմանադրութիւն հակառակ եղած ուեւ էջ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Գ. ՆՍՏԱՇՐՋԱՆ — 1047Դ ՆԻՍ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԵՐԿԱՐԱՁԳՄԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

95Ի ԴԷՄ 110 ՁԱՅՆՈՎ. ՄԵՐԺՈՒԱԾ ԹԱԳՈՒՐԸ

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՊԻՏԱՆԷՆ

Նիսան սկսաւ ժամը 10ու կէսին։ Նախագահ Ահմէտ Բիւզ պէյ։

Ժողովականներէն Ֆէյզի և Ֆէրիա պէյերը զիտողութիւն ըրին թէ՝ Նախորդ իրիկուն արուած որոշումը կրթ. Նախարարութենէն պահանջուած 200,000 ոսկի վարկի մասին, փոքրամասնութիւն մը կողմէ քննէարկուած է և հետեւաբար պէտք է անուանական քուէարկութիւն ըլլայ որպէսզի ժողովուրդը տեղեակ ըլլայ թէ որո՞նք են որ պետութիւն կը բարձրացնեն և որո՞նք են հակառակ։

Թիւր ու դէմ վիճաբանութիւններէ յետոյ ժողովը պետութեան յանձնաժողովին զեկոյց այդ խնդիրը՝ քննելու և տեղեկագրի մը համար։

Ժողովը անցաւ երկրորդ Նախարարութեան պետութիւն։

Հասան Թահսին էֆ. վերջ խօսեցաւ Մէհմէտ էֆ., որ ըսաւ թէ երեւակայական կարգ մը հասոյթներու վրայ հաշիւներ ընելով մեր պետութիւնը բացը չտեսցուցին։ Բայց սահմանի մէջ տեսնն տուրք դնելը չարաշնակիով օր մը ալ ժողովուրդը պիտի լողաքէ։ Գէսք է քիչ մը ալ ժողովուրդը մտածենք։ պէտքերէն պահանջելի դրութեան վերածենք և օրինական սրամադրութիւն մը ընդունինք, որպէսզի այս նստաշրջանը չփակուած տանք մեր որոշումը ոչ մի մասին։ Կառավարութիւնը վերջնականապահանան մը չէ տուած դեռ և այս խնդիրը հանկարծ մը ձեւը տուած է։

Զօնրաղ. — Այս ժողովին հոգեբանութիւնը կարելի չէ հասկնալ երբեմն ծայրահեղ լուսանեներ և երբեմն յուսահատներ ենք։ Դիտա յուսահատութեան չրջանն է և կ'ուզենք որ ամէն կերպով պետութիւն զեղջենք։ Բայց մեր ըրածը գիտէք ինչի կը նմանի. երբեմն չարենաներ կան, որոնք պէէ չենուած ըլլալով միշտ մէկ կզմի վրայ կը։ ծուն կարգ մը միամիտ ձամբորդներ կը կարծեն թէ՝ մեռ կոզմին որայ կենալով կարելի պիտի ըլլայ հասարակութիւն հասարակ։ Մենք ալ այժմ ձիւռ ադ ճամբորդին կը նմանինք մեր պետութեան հասարակրելով կ'ուզենք կենսական կէտերը գանգան յարաբերութիւններ ընելով. տակա սիրալ է. հեւմբարական նախարարդն ալ չատ լաւ գիտէ թէ ուրիշ պէտք է կատարէ խնայողութիւնը։ Սակէ առաջ պետութեան վիճաբանութեան մէջ՝ ոչ ուրոպական տերութիւններու հետ համեմատելով մեր պետութիւնը ըսած էի թէ մենք չատ աւելի կը ծախենք պատերազմական պետութեան համար։ Եւ սպիտա անոր համար որ միշտ երկրին քանի մը կէսկարուն վրայ ապատամարութիւն կայ։ Այն տեղերէն ուր մենք հատի պիտի գանենք, արիւն կը թափենք և դրամ կը ծախենք։ Հետեւաբար պէտք է նախ և առաջ լաւ մը բարեկարգենք մեր ներքին քաղաքականութիւնը և ապահովենք խաղաղութիւնը։ Կառավարութիւն մը պէտք է միշտ վաղը մտածէ։ պէտք չէ անարշ վաղուան մը առնիգանուի։ Մենք միշտ պրամ ապանք պատերազմ։ Նախարարին։ բայց ոչ մէկ ներքին պատերազմներու համար, այլ երբ արտաքին թշնամութիւններու դէմ երկիրը պաշտպանելու համար դրամ ուզէ։ Պատն էի, մեծ Նիւմատէսը, ըսած է. «Ինծի լաւ քաղաքականութիւն մը տուէք և ես ձեզի լաւ կեանքը մը միշտ կապահովեմ»։ Հետեւաբար մեր պետութիւն քանի մը հարիւր հազար ոսկիներով չէ որ կը հաստատակուռնի ան, այլ ներքին բարեկարգութիւնով։ Երեմուտքը կը բարեկարգուի նաեւ հասոյթներ գտնելով. բայց միայն տուրքեր աւելցնելով հասոյթները չեն ապահովուիր։ Ցուրքը միշտ ժողովուրդին բեռը կ'աւելցնէ. տուրք դնելէ առաջ նախ մտածելու է տուրք ուտողի մասին։ Եթէ մարդ մը այս տարի տուրքի մասին կարող պիտի ըլլայ և քանի մը տարի չգիտի կարենայ տալ, այդ տուրքը դնելու չէ։ Կուզենք մաքատուրքը աւելցնել և այնպէս կը նեղանինք որ տարիա երկրին համար կրմանեցնենք ոչ մի սիրտ ուրայ։ բայց նախ նիտաի տալ թէ՝ նեղածուած ազգանքին մ'ուրբանը ժողովուրդը կը զնէ և մ'ուրբանը հարուստը։ Ներածուած ապրանքները (գէս հագուստ, նպիտի, մատ, շանդ, թաչկինակ. դեղեան, թոմպի, մատիա, մուշամատ եւ այն) ժողովուրդին համար են։ ան է որ պէտք ունի աւելի ապրանք, քան հարուստը։ Հետեւաբար այդ մաքատուրքը տալը գաղտնի դատուիրդն է։ Սակայն չատ ուշադիր տուրք մն է այս ժողովուրդին համար. որովհետեւ այդ տուրքը ժողովուրդին տանելն կարօտ գան է որ կուտայ։ Եթէ միայն հարուստին սպառած ապրանքներուն վրայ դնէք. ասորդրումները դրամի համար է որ կուզենք երկարաձգել Նստաշրջանը։ Մենք Սուլթանին հետ գործ չունինք որ անոր ուղեւորութիւնը մեզի իրրեւ պատճառ ցոյց կուտայ դանդիր։ այլ խնդիրը զործադիր և օրէնսդիր ժողովներուն միջեւ կարգադրելիք խնդիր մն է։ Կերեւի Դանլիքը մեզմէ ազատել կուզէ։ Եւրոպայի մէջ չատ մը խնդիրներ ունինք և անոնք չեն ուզեր որ սկսող Դանլիքի մը հետ գործ ունենան։ Սահմանադրութեան սրուած հարուած մը կրլայ եթէ կառավարութիւնը չարունակէ մեզ ժողովը ցուցուցու իր միաքին վրայ։

Յետոյ յաջորդաբար Թերուդէմ խօսեցան Հաճա Խասա, Պաչօ, Իսմմանուէլիտիս և Հաճոի էֆ.ները, ուսկ վերջ խօսք առաւ Իթթիհատի լիսարը, Ակյիտ պէյ, որ խոստովանեցաւ թէ ընդդիմադիրները Սահմանադրութեան Հէզը յօգուտին համոզելու իրաւունք ունին երկարաձգում պահանջելու։ Բայց գործադիր իշխանութիւնն ալ իրաւունք ունի մերժելու, քանի որ ան երեսխանութիւնէ աւելի կնայ գնահատել ժողովին երկարաձգման պէտքը։ Եթէ ժողովին Նստաշրջանը երկարաձգուի երեսխանութիւնէն չատ պիտի ջղայնանան և կարելի չպիտի ըլլայ զրոյ տալնել։ Ես ալ համոզուած եմ ս. ընդդիմադիրները երկու ամսական աւելի առնելու համար չէ որ երկարաձգում կը պահանջեն։ Սակայն սպառուած օրէնքներն ալ այնքան ժամանակի մէջ կարելի չպիտի ըլլայ հանել ժողովէն։ Զրոյցներ կը չրջին թէ անհամաձայնութիւն կայ Իթթիհատի մէջ։ Կա յանուն կուսակցութեան կը յայտարարեմ թէ ոչ մէկ անհամաձայնութիւն կայ Իթթիհատի մէջեւ։ (Ծափեր կեղրանէն) և որքան տեսն որ օսմ. պետութիւնը դատարկ ունի Իթթիհատի կուսակցութիւնը և Քամիթէն պիտի նեան (բուռն ծափեր)։

Մարիր Սաթ. — Իսմ. Հազգը և Ճաւիտ պէյերու հրաժարումը հանգամանքը կ'ապացուցանեն։

Աէյնա պէյ (չար). — Ամէնա փոխարերի մրն էր, եկաւ անցաւ։

Տօրթ. Բիրա Թէվֆիկ. — Հոյ կէյտի, հոյ կ'էյտի...

Ակյիտ պէյ (չար.). — Գուր, Բիրա նաւ պէյ մի՛ խնդար, եթէ այդ տագնապը չանցնէր, եթէ այդ փոխարերը պարթէր, այն տեսակ հետեւանքներ պիտի ունենար որ պիտի լոյնէր դուցէ ձեզ ալ։ Զանազան տեղերէ նամակներ ստացայ որոնք կ'ըսէին թէ՝ Իթթիհատի նոր հաստատը (հիզբը ճէմիաթ) յանդուգնական չարժում մրն է, որ Թուրքիան նաւաջ տարի ետ պիտի տանի։ Ինձմէն այժմ պատգի պատ ալ զոյութիւն չունին։ Իսկ նստաշրջանին փարկարաձգումը սեռ-սահմանադրութեան տրուած հարուած մը չէ, սրբագնելու սահմանադրութիւնը վեց ամիս որոշած է մեր նստաշրջանը և մենք նոնն իսկ 15 օր աւելի մնացինք։ (Ծափեր)։

Ժողովը բուսական նկատեց վիճաբանութիւնները և անուանական քուէարկութիւն կատարուեցաւ 96ի դէմ 110 քուէով մերժուեցաւ 130 հրատարակուելու կողմէ ներկայացուած թղթերը որոնք նստաշրջանին մինչեւ յանախի վերջ երկարաձգումը կը պահանջէին։

Նիսան փոխուեցաւ. Ժամը 6ին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՎԱՆԱՅ ՍՊԱՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Վանայ Բաղ. Ժողովը Պատրիարքարան կը սեղմեկագրէ Գասիր և Ճաֆար անուն երկու աւարակներու ձերբակալումը։ Անոնց դէմ դիւաւոր ամբաստանութիւնը Կանդվաճի Հայերու սպանութիւնն է, բայց միւսը կայ գործը Պաչ-Դիպէ փոխադրելու։ Սակայն Պաչ-Դպէի դատարանը տեղական էշխանութեան և աւարակներու յանձնելու թղթակցութիւնները ստացուելու համար կը զանուի։ Ուստի Բաղ. Ժողովը կը խնդրէ որ հրաման դրկուի Միջանկ ալ ձերբակալելու, երբ օր. Ալ. Ալ. Դաղ Պարոնամանի և Ցատանի պատուաւոր եղող Գրիգոր Շարիր եւն։ հետամուտ ալ և 3 նոր ձերբակալուած աւարակներու դատ Վանի մէջ տեսնել։

ՀԱՅ ՏԱՍԵՆԱՊԱՏԸ

Պայազիտէն Կարինի տասնչորսերդին գրած են թէ Հայ գիւղերի մը տասնապետութեան տարեկան համար ցրուելու ազատ եղած է տեղւոյն խամ ոչ-խամ գիւղերուն միջեւ։ Այս տարեկան սկսած բանակցութիւնները կը շարունակուին, տասնիկու համար խնդրին էութիւնը։ Էպրաբի կատակարը կը կարծէ թէ ազատ թեւրիմացութիւն մը է, քանի որ զինուոր մը ունենալն մէկ տարի ծառայելէն ետքը միայն տասնեանի բաշխուած կը տասնայ։ Մինչդեռ հայերը հարիւր 4-5տասիկ իրեր գիտուր են։

ԶՈՂՈՎՈՒՆԵՐ ԴԱՏԱՍԱՆԻՆ

Թնուսի Զէվիրմէ գիւղի հողագործ Հայերը կը բողոքին տեղւոյն բռնակալ ազատներուն դէմ որոնք իրենց արտերն ու տուներեր գրաւած են և չեն ուզեր վերադարձնել։ Ցիշեալ գիւղացիները կամ իրենց հողերը և կամ ուրիշ տեղ մը հող կուտան ապրելու համար գտնել։

*** Ադերդի սուտէն. Տեղապահը կը բողոքէ տեղւոյն Ակիտ Այի Նազի անուն կեղծիչ ազգային դէմ, որ ապօրէնի կերպով կ'անդամակցի տեղւոյն Իտարէի ժողովին՝ հակառակ Բաղէշի կուսակալին կողմէ եղած որոշիչին։

ՄԻՍԱՐ ԱՒԻՐԵԱՆԻ

ԳԱՆՁԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Վերակազմեալ Հնչակեան կուսակցութեան պետերէն և Ակիտարի ազգ. երեսփոխան ու Սամսթիոյ վանուած տեսուչ տիրահանչակ Միսաք Սուրեանի գանձակալական արարքներուն նկատմամբ ամենազըզուելի յայտնութիւններ տուած կ'ելլեն, քանի քննութիւններն առաջ կը տարուին։ Սուրեան իր լրիւ ու դարձեալ տարբերութեամբ ի գործ դրած է բաղմաթիւ մարդասպան գպպտիանութիւններու վրայ և ծրագրները այնքան յուզուած են եղած յայտնութիւններէն որ խիստ ա. անմիջական պատիժ մը կը պահանջեն յիշեալ հրէշային արարածին դէմ։ Բոլորովին կը հաստատուի թէ այդ անասնի արարածը նախապէս պատրաստեալ էր և պատ. փոխադարդ Դանդ Վ. Դուրեանի պատասխանութեամբը Տեսուչ կարգուած էր Սամսթիոյ վարչարանին, թէև ծանօթի ըլլալով ոստիկ տասչ, Մարքիգիրդի Ցոսանան Վարժարանին մէջն ալ անարգալական վարք մը ունեցած է այդ դատաստանը գտնուած էր յիշեալ վարչարանէն։ Զարմանալի է որ տասիանն ապպային իշխանութիւնք ոչ և է պատիժ չէ անարգեցած Սուրեանի մասին, թէև դպիտիգանութիւնը օրերէ ի վեր հրեան հան է և քննութիւններ կատարուած։ Ի՞նչ է թէ Առաքեան Եսմանիրէն խոր տասչ է ազատէն և Պրուսա փոխած։

ԱԶԳԻ ՍԻՐՈՍԱԿ ԱՆՁՆՈՒ

Ազգային Ընդհանուր ժողովս հոր չորեանի(1191-1912) Բ.նեռաւ տեղի սիսարտանեանց յանաշխիկ Ռերքամ. 13 մայիս, յիսնմիջերեի ժամը 2ին (Է. Ե.) Դպրոցիոց Եարդարարանին մէջ։ Օրակարգն է բնութագրութիւն Ազգ. կեղր. Վարչութեան Կրօնական և Քաղաքական Ժողովներուն։

ՀԵՂՈՒՈՒ ՄԸ

Մանօթ դերասան Պ. Վարդան Փապլան հանանեալ հրատարը ուղղած է մեզ։

«Արեւելքի մէջ մեր Հայ Տրամատիկ Թատերախումբին նոր բրած տարերուն մէջ բուսած էր որ ան նորանոյշ խումբը իմ 'առաջորդութեան ներքեւ կը դտնուի։ Կը փութամ, թիւրիմացութիւններու տեղի չի տալու համար, յայտարարել որ իմ ընկերներուս հետ հաստատ իրաւունք ունիմ ան խմբին մէջ, ուր պարզ անդամ մըն եմ միայն։»

ՆՈՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Ասկուդարի(Ասկի) «Վարազ»ներու Միութիւնը Կիրակի օրուան իր նիստին մէջ կանոնագրի քննութիւնէն և բնդունելութենէն վերջ պատուոյ յանձնեց երեք անձերու Տնարք Շ. Հովհաննէս, Մ. Արշանեանի և Փ. Ագարակեանի որպէսզի ներկայանան հայրենակիցներու և անուանց բաժանորդագրութիւնը ստանան։

ՆՈՐ ՀԱՍԱՏԱԳԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լոյս տեսաւ մաքուր ու խնամով տպագրութեամբ, Խրիմեան Հայրիկի «Դրախտ ընտանիքը», իր զեղեցիկ յառաջաբան։ Դիմել գրավաճառներու և հրատարարիչ Յ. Դրլրեանն գրասուն։

*** Հրապարակ կուգայ Ծանօթ գրագէտ Մարէն Պարթեւեանի «Հայոց հին» հատորանոց ընտրանիներու։ Դիմել կեղրոնատեղին Պաչնց գրատուն, Կ. Գոլեա Զարքաշիրլար։

*** Լոյս տեսաւ Թարով (Աբելեն Աբրանցի) «Մարիա Թատերանէնը. գրագրի սիրուն հատոր մը՝ որուն և հոգեւորի կոչ կոնտանեարուն մէջեն արձակուած բարոյական ինքնատիպ։ Ամէն տնանք որ «Արեւելքի» էջերուն մէջ կարդար առիթը ունեցած են հեղինակին համեղ գրութիւնները անոնց ալ պիտի չուզեն զրկուած մնալ գրարան այս երեքն։ էջ 348, դին 6 դրաչ։ Դիմել Զարդարեան գրատուն Կ. Պոլիս։

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՇԱՊԻԿՆԵՐՈՒ 100,000 ՇԱՊԻԿՆԵՐՈՒ

ԲԵՐԱ. ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 170, ԹՕՔԱԼԵԱՆԻ ՓՈՂ.

ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՁԱՓՈՒ ՎՐԱՅ ՇԱՊԻԿՆԵՐՈՒ ՄԱՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԹՕՔԱՖԵԼԻՊ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ, ԲՆՏԻՐ ԱՊՊԱՆԵՐՆԵՐ ԵՒ ԸՆԴՐԱՑԱՆ ԱՄՍԵՆԱՊԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒԱՌԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՎԱՃԵԼԱՍԷՐՆԵՐԻՆ ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ ԱՅՑԵԼԵԼ ՍՈՅՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ։

ՔՈՒՐԹԷՍԻ ԵՂԲԱՐՑ

ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

4, Բերա, Թիւնէլի դիմաց, 4

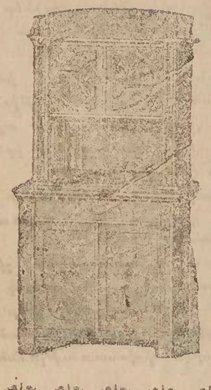

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՀՈՅ ՄԹԵՐՔ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿՈՀՈՒՐՈՒՄՔ. ՀԱՇՆԱՐԱՆԻ, ՆՆՋԱՍԵՆԵԱԿԻ ԵՒ ՀԻՒՐԱՍԱՐԱՆԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ ԵՒ ՕԹՈՑՆԵՐ

Կարասի գնելի առաջ, մեր վաճառատունը այցելեցէք։ Գիները խիստ չափաւոր եւ անմրցելի են։ Այցելութիւն մը կը բաւէ. համոզուելու համար։ 52—27

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՕՍՄ. ԲԱՆԱԿԸ

ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Երէկ գիշեր ուշ ատեն պրպտարար. նախարարու Թինէն պատասխանագրի մը ամփոփելը հարցրաւեցաւ մայրաքաղաքիս բոլոր Թերթերուն, որով Մահմատ Շէվքէթի փաշա սամ. բանակի ստրատեղուն ուղղուած երեսը կոչով մը կրկնագրեալ պանեն քաղաքականութեամբ զրուելի և անսասանութիւնը պնդուց. օրէնքին ենթարկելը կը յայտարարէ։ Այս կոչը երկի հետագրուեցաւ բոլոր գրաբանմերուն։

ՔՈՒԵԷՐԱՆ

Անգլիական վարչութիւնէն քաղուած մատնաւոր տեղեկութիւն մը նամանդոն, Մարիէրէի հիւանդանոցին մէջ մնացած հիւանդը հարիւրին թնդանութիւնը քաղաքի տեղերէն կը կրէ, տրուած բրժշկական տեղեկագրին համեմատ։ Սակայն վիրաբանական պատր պիտի տուգուի խնայելու քաղաքը ըլլար։ Մեռնողը գինուոր չէ, այլ հիւանդանոցին ծառաներէն մէկը, որ վիրաբեր հոն մնացած էր։

*** Զեռնոտ իշխանութիւնը հարկ եղած հրամանները տուաւ, գինուորական չէնքերը վերջին ստանձնելու մասնաւոր պահելու համար։

*** Իզմիրի մէջ մայիս 9ին քօլերայի երեք դէպքեր պատահած են։

ՄԱՔԱՆԵՆԳՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Կատարուած պատասխանան հաշուի մը համաձայն, Հոլյատի նամանդարը մաքանենգութեան դէմ ձեռք առնուած ազդու միջոցներու շնորհիւ այս տարի մոտ և ապրիլ ամիսներու մաքանին հատայթը անցեալ տարուան նոյն ամիսներուն հետ բաղդատմամբ 478,000 դրաչ աւելի եղած է։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆԸ

Հանրային ապահովութեան տեսչութիւնն կողմէն խիստ հրամաններ արուելոյն բոլոր ստիպիտական կեղրոններուն որպէսզի հանրային վայրերու մէջ. ժողովը չեռնն բարոյականը խանգարող ունեցող ապարդիները արդիւնն և այդ տեսակ արարքներու մէջ զանուածներու նեղատեմամբ օրինական խիստ միջոցներ ի գործ դրուին։

ԿԱՐԳՈՒՏ

Գանեա, 9 մայիս.— Ցեղացող տասս կարգուտ չատ մը արտեր ունէին։ Կարգ մը տաներու պատերը փլան, հեւագրութիւնները խզուեցան և 300 է ուսի ոչխարներ սատկեցան։

ԸՆՏԻՐ ԳԱՐԾԱՐԻՐ

Գամանիի տասնաւն ընկերութիւնը կը ծանուցանէ թէ Մինիսի հոսքաս տաղ Ժ. Բիլր գործարանին Բիլարատու գարեջրաբը մասնաւոր փակոցներով բերել տրուած է և հետեւեալ գարեջրատուներուն մէջ կը ծախուի.—

Սիրբէճիի կայարանին գարեջրատունը և Հայարանը՝ Պոլիս։

Պրասբի տը Լոնդրը՝ Բերա։

Թաքսիմի Թատրոնական պարտէզը։

Թէրէ-պաշի Թատրոնական պարտէզը։

Օսման պէյի զբօսարանը՝ Շիշլի։

Վիլինեանան գարեջրատուն՝ Սիրբէճի։

ՏՕԳԹ. Ա. ԱՐԵՒԵԱՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՇԱՄԱՆԱՌՈՒՅՑ

ՖԻԼԱՏԷԼՖԻԱՅԻ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ ԵՒ ԱՆԴԱՄԱՀԱՆԱԿԱՆ ԳՕԼԷՋԷ

Վ. ԿԱՅԱՐԱՆ

Ռ. բարբրամաճ Պէշիկթաշ, Բերա Թէրէ. Պաճի բիւ 47 — 38—50

ՊԱՀԱՐԻՆ ՆԵՂՍԱՐԼԻԹԻՆՆԵՐԻՆ

Նամակագրի ջրագրը քէրասա մէկմը	»	15000
Բէլթէնի չրագրը քէրը	»	1000
Էօրթիւրանք քէրէնն պէպի	»	2000
Լիվանանք	»	3000
Մատանօր	»	5000
Նիւմիտնէսի կիսի սիսոն չատ գոտ	»	1200
Գանամլաց	»	2000
Մէրմէր չանի	»	600
Տրկ	»	600
Պնեէզ չատ գոտ	»	1500
Եէչկ չատ գոտ	»	500
Ինձէ սիսոն մուչամնա	»	1000
Գարան իրմնքրդը մուչամնա	»	2000

Թէրսանէի ամիրէ իշխն լիւդիմ մ օրան պրպտատ մուտարդէր ան լուչ գրէմ էչնա միւտարա իսկրէք իւրդէ գրտիրը ալարիկ մէրէրդը։ Ամենատատ գիտնական իսկատատ Թարով օրանարդն թէգլիֆնամէլերին քիւչատր մարդարէր պարունան բուսմի մայիսին ան պէրիրներ գարանի թարով էրնիրնի գրանանա գրանանա գրանանա

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)

ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՎԵՀՍԱՓԱՌՈՒԹԵԱՆ

2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1326 (1910) ԵՒ 11 ՊԱՄԱԶԱՆ 1328 ԹՈՒԱԿԻՐ ԻՐԱՏԻՊՈՎ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 100,000 ՕՍՄ. ՈՍՊԻ ԲԱԺՆՈՒԱԾ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ 5 ՕՍՄ. ՈՍՊԻՆՈՑ 20,000 ԲԱԺՆԵՐԻՑԴԷՊԵՐՈՒՆ ԿԵՂՐՈՆԱՏԵՂԻ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԲԱՑՈՒՄ 10,000 ԲԱԺՆԵՐԻՑԴԷՊԵՐԸ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՍՏՈՐԳՈՐՈՒԹԵԱՆ — ԿԸ ՊՈՇԱՆՉՈՒԻ ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՌՈՐԴ, ՍԱՆ Է, ԻՒՐՔԱՆՉԻՒՐԻՆ 1 ՄԷԿ 4ՐԴ. ՕՍՄ ՈՍԿԻՆ.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԻՆԵՐԸՐ Ս.ԳԱՅԼԷՆ ՍՏԱՓԱՆԱՊԵԱՆ ԵՆ ՄԵՆԱՑԵԼԻ 10,000 ԲԱԺՆԵՐԻՑԴԷՊԵՐԸ

ՑԱՑՏԱԳԻՐ

Շնորհիւ Օսմ. Սահմանադրութիւնն՝ գործունէութիւնն ընդարձակ դաշտ մը բացուած է այլ եւս օսմանեան դրամագլուխներու առջեւ՝ ամէն տեսակ ձեռնարկութիւններու համար։ Եւրոպն բազմաթիւ հարստութիւններուն արժէքները պիտի քարձրանան, և որոնց շահագործումը տեղը ամուսնական վերականգնումին պիտի սատարէ։ Սակայն բացայայտ է թէ՝ այս ձեռնարկութիւններուն գործակցիլը և այս բերդն շարժումին մասնակցիլը համար չեն բաւեր անհատական միջոցները, այլ անհրաժեշտ է որ, օսմանեան դրամագլուխներու ընկերակցութիւններ կազմուին։

Անոնուն ընկերութիւններու, օսմանեան օրէնքը յատկապէս կը նպաստաւորէ տարբեր խմբութիւնները, որոնք կազմուած են ամէն յաջողութիւն վայելիլու Երկրին սեպհականան վերածնունդի այս գործին մէջ և շահեր ապահովիլու բամենակերներուն։

Այս նկատմամբ թեղադրուած խումբ մը հոյ վաճառականներ և դրամատէրներ հիմնած էն ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ, որվելի գործն բամբն մը ունենան սեպհականան այս յարատեւն շարժման մէջ։

Ընկերութիւնն կանոնագիրը այնպէս մը յօրինուած է որ առով կարելի պիտի բլլայ, առանց ո և է սնդիմանի, ազատօրէն ամէն տեսակ գործողութիւններու ընդգրկել, հիշ. «Վարելի և Գործերու Դրամատուն» կոչուած հաստատութիւններուն նման, որոնք այնքան հզօրապէս սատարած են Գերմանիայի ճարտարարուեստական և առեւտրական զարգացման։

Այս կազմակերպութիւնով ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ պիտի կրնայ կատարել զարգացումներուն և պէտքին համաձայն, իւր ամէնէն ուժի չափաւոր գաղափարը, և այս ոչ միայն առեւտրական, տնտեսական, ճարտարարուեստական և կարեւորագոյն գործերու մէջ, այլ և հանրային ձեռնարկութիւններու մէջ ևս, ինչպէս են տրամուայներու շահագործումը ևայլն։

Վերջապէս ընկերութիւնը պիտի կրնայ գործել ամէն մեկուսի մէջ, իւր դրամական միջոցներուն չափով և միշտ առաջնորդելով խոհեմութեամբ և չբաւականացուցիչ։

Այս կանոնագիրն քաղուած մը։

ԱՆՈՒՆԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԱՆՈՒՆԸ ԵՒ ՕՐԻՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ (Յօդ.2)

Ընկերութիւնն անունն է ՕՍՄ. ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ որ ենթակայ է, իւր օրէնքներն ընկերութիւն, Տէրութիւնն ազգի և ազգայոյց օրէնքներուն և կանոններուն։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ. (Յօդ. 3)

Ընկերութիւնն նպատակն է թէ խնայողութիւն, թէ մասնակցութիւնով և թէ ուրիշներուն հայթայթելով առանց տեսակ ընկերներու և վաճառականներու՝ գնում, վաճառում, փոխանակութիւն, ներածում և արտածում։

Սեղմառարան, գրասենեակ, յանձնարարական և ապահովագրական ամէն գործողութիւններ ընել, բաց ի թէ իւր հաշուոյն և թէ ուրիշներու հաշուոյն չանարգիմարելիներէ։

Մեքենաներ, տեսակներ, հարստարարեալներ ընկերութիւններ կազմել և կամ անոնց կապակցութիւնն մտնելիր։

Օսմանեան Կառավարութիւնէն խնդրել և ստանալ ամէն տեսակ արտօնութիւններ, շահագործել զանոնք թէպէտ նաև ուրիշ ազգերէ, որոնք իրեն կը փոխանցուին կամ կը թեղուին։

Կապ ունենալ օրէնքով հաստատուն քաղաքներու և դիւղերու մէջ՝ կապ ունենք դնել և վարուել։

Հանրագրաւ և անհատական չինութիւնոց վերաբերեալ ամէն տեսակ գործողութիւններ և ձեռնարկութիւններ կատարել, ինչպէս նաև, օրինաց համաձայն, գրաւի փոխարէն փոխառութիւններ ընել։

Ամէն տեսակ սնանկութիւն և ընկերութիւններ կազմել և ասոնցմէ անոնց գործերուն յանձնառմամբ և հաշուետուպարութիւնը։

ԳՆԿ. ԱԳԵՐՈՆԱՏԵՂԻՆ (Յօդ. 4)

Ընկերութիւնն կենդրոնատեղին Կ. Պոլիս է։

Ընկերութիւնը կրնայ, Վարչական Խորհրդին պարզ որոշումով, թէ՝ Թուրքիոյ և թէ արտասահմանի մէջ, հաստատել գրասենեակներ, գործակալութիւններ, մասնաճիւղեր և ներկայացուցիչներ կարգել։

ԸՆԿ.ՍԱՀՄ ՏՈ. ԳՈՒՄԱՐԻՆԸ (Յօդ. 5)

Ընկերութեան տեւողութիւնը որոշուած է յիսուն տարի, բայց պարագաներուն առաջ լուծուելու կամ երկարաձգման պարագային։

ԸՆԿ.ՍԱՀՄ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ (Յօդ. 6)

Ընկերութեան դրամագլուխն է 100,000 օսմ. ոսկի, կազմի վճարելի քսան հազար բամենակներու բաժնուած, իւրաքանչիւրը հինգ օսմ. ոսկինոց։

Ընկերութիւնը. Ընդհ. Ժողովին որոշման համաձայն և Կառավարութեան արտօնութիւնը առանցք յետոյ կրնայ իւր դրամագլուխը հարիւրին 5 աւելցնել և ձեռնարկին պէտքին համեմատ պարտաթուղթեր հրատարակել հանել։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻՆ (Յօդ.7)

Ընկերութիւնը վերջնական կիսով կազմուած պիտի նկատուի, երբ ամբողջ դրամագլուխը ստորագրուած, և Պոլսոյ մէջ առաջին մասնաժողովը, այսինքն իւրաքանչիւր բաժնեկիրի մէջտեղ քառասուն օսմ. ոսկին, ստորագրութեան պատուոյ վճարուած ըլլայ։

Երբոյ ուղղակիս ժամանակը պարտաւորութիւնն և Գրասենեակ մը մէջ հրատարարուած յայտարարութիւնով մը բաժնեկիրներուն առնուազն մէկ ամիս առաջ պիտի ծանուցուի։

Գրագին վճարելի բաժնեկիրներուն յանձնումը տեղի պիտի ունենայ՝ մէկմէկ քառասուն օսմ. ոսկիի առաջին մասնաժողովն եղբը, և յետագայ բոլոր միւս վճարումները պիտի նշանակուին բաժնեկիրներուն վրայ։

Բաժնեկիրները պիտի տարուին մէկ կրկին թղթերէն և միւս կրկին գրասենեակին և հոգեն։ Ժողովը պիտի ընարէ։

Սակայն թղթատարաց, տարբերն Վարչական Խորհուրդին անգամները պիտի բլլան հեռանալ անձերը, ասոնց անուանումը պիտի չենթարկուի Ընդհ. Ժողովին հաստատմանը։

ՏԵՍԼՐՔ

Ա. Ֆ. Ա.ԲՈՒԼ. Ա. Կ. Սրաէն և Ընկ. սանտնէն, Վաճառական,

Սիմանոպլ, Կիւլբէնկեան խան

ԵՊՓՐԱՍԻՍ ԳԱՐԱԳԵՈՒԶԵԱՆ, [*] Թ. և Ե. Գարակիզեան տանէն, Դրամատէր,

Սիմանոպլ, Սառարիվ խան

ԵՒԱՐԱՍԻՍ ԹՈՒՄԱՊՈՒՐԵԱՆ [*] Թոմաբուրեան Եղբարք տանէն, Դրամատէր

Կարսիա, Մէյտանա Ալի Փաշա խան

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵԼՕԳԱՆ. Հ. և Ա. Ելիեան Եղբարք տանէն, Վաճառական,

Սիմանոպլ, Թոհտաֆի խան

ՄԿՐՏԻՉ ՄԱՆԳՈՒԵԱՆ, Դրամատէր,

Սիմանոպլ, Սպարմէի խան

ՍԱՄՈՒԷԼ ՍԱՍԼԱՆԵԱՆ, Վաճառական-Հարիպանիկ կոնսուլարութիւն,

Կարսիա, Փաշլիարա խան

ՍԻՊՈՅ ԳԱՄՍԷԼԵԱՆ, Ընդհ. Տնօրէն Ազգային «ԻՐՆԻՆՅՈՆ» Ապահովագրական Ընկերութիւն,

Կարսիա, Իւնէրն խան

Վարչական Խորհրդի անդամներուն կէսը, ինչպէս նաև պրոքուրիստները օսմ. հպատակ պիտի է բլլան։

.....Վարչական Խորհրդի իւրաքանչիւր անդամը պիտի է 150 բամենակներ ունենայ։

Այս բամենակները իր պաշտօնավարութեան չբլլալն գործերուն իրր կրաւորութիւն պիտի նկատուին.....

ԳԱՐԳԱՆԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ. (Յօդ.22)

Վարչական Խորհրդի անդամները, Ընկերութեան գրամ չտեղուն մէջ իրենց յատկացուած բաժնէն զատ, իրաւունք ունին նաև ներկայութեան վարձք ստանալու, որուն գումարը ամէն տարի Ընդհ. Ժողովը կ'որոշէ։

Իրրեւ բացատրութիւն, առաջին չբնդունելու համար, ներկայութեան վարձքը իւրաքանչիւր անդամի և նիստի համար՝ մէկ օսմ. ոսկի որոշուած է։

ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ. (Յօդ. 24և 25)

Սովորական Ընդհ. Ժողովը ամէն տարի, Ընկերութեան Կեդրոնատեղիին մէջ կը գումարուի, Վարչական Խորհրդի որոշած թուականին, տարեշրջանի փակման յաջորդող երեք ամիսներուն մէջ։

Ընդհ. Ժողովը կրնայ նաև արտասովոր նիստի հրաւիրուիլ Վարչական Խորհուրդին, և տարբերական պարագաներու մէջ ալ հաշուեկիներուն կազմանել։

Ընդհ. Ժողովը նիստի պիտի է հրաւիրուի Վարչական Խորհուրդին կողմէ՝ նաև այն պարագային, երբ դրամագլուխն ամառուան հարիւրին 25ը ներկայացնող բամենակերու խումբի մը կողմէ պահանջուի, պայմանաւ որ այդ բամենակերը գումարման չարժանիներն ու նպատակը իմաց տան, և ասոնցմէ թէ՝ Վարչական Խորհուրդին կողմէ նշանակուած անձեր՝ իրր առանց յանձնած են իրենց վերաբերեալ բամենակները։ Այսպէս յանձնուած բամենակները պիտի մնան Ընդհ. Ժողովին վերջանալը։

Ընդհ. Ժողովին մասնակցելու համար պէտք է ասնուազն 20 բամենակի ունենալ։

Ընդհ. Ժողովին իւրաքանչիւր անդամը, թէ՝ իրր անձնական և թէ՝ իրր փոխանորդ, որքան քան բամենակներ կրնայ՝ այնքան ձայն կրնանալ, բայց երբէք սահմանուած ձայնէն աւելի չի կրնար ունենալ։

ՀԱՇՏՈՒԹԵՒՆ ՏԻՐՈՒՆ. (Յօդ. 30)

Ընդհ. Ժողովը ամէն տարի, Ընկերութեան լրջոր հաշիւները քննելու համար, եկամտաբերութիւնը կոնսուլանել, որոնք սահմանուն երեսուն բամենակների տէր պիտի է բլլան։

Այս բամենակները իրր առանց Ընկերութեան ունուելին պիտի է յանձնուին, այնքան սահմանուն համար՝ որքան սահմանուն է իրենց պաշտօնավարութիւնը։

Հաշուեքննիչներուն պաշտօնն է Վարչական Խորհրդին կողմէ ներկայացուած հաշիւներուն, հաշուեկիռներուն, ինչպէս նաև Ընկերութեան կացութեան վրայ տեղեկագիր մը մատուցանել Ընդհ. Ժողովին.....

.....Իրաւունք ունին մասնակցիլ մը ատենապետ, որուն քուէարկը Ընդհ. Ժողովը պիտի առնուազն ամէն տարի։

Բացատրութիւն բլլալով տարբերն հաշուեքննիչներն են.

Տեսուչ Սրսարէն Հովսէփ և Զգօնայր Ճշմարտութիւն

ԸՆԴՀԱՆՈՒՆ ՕՐԱՐԿ. (Յօդ. 35)

Ընկերական տարին կը սիպի Յունվար 1ին (Հ. Տ.) և Դեկտեմբեր 31ին։

Առաջին տարեշրջանը պիտի հաշուի, բացառաբար, Ընկերութեան վերջնական կազմութեան թուականէն սկսեալ մինչև 31 Դեկտեմբեր 1911.....։

ՇԱՀԱՎԵՐԻՆ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ. (Յօդ.36)

Բոլոր ծախքերուն զեղջուելէն վերջ, մնացեալ եկամտաբերելի զուտմարները կը կազմեն զուտ շահերը։

Այս շահերէն նախ պիտի հանուին.

1. Հարիւրին 10 պահեստի պարտաւորիչ դրամագլուխ մը կազմելու համար։

2. Անհրաժեշտ գումարը, վճարուած դրամագլուխն վրայ հարիւրին 5 տոկոս վճարելու համար բամենակերներն իրրեւ առաջին շահաբաժին։

Այս երկու կէտերուն վերջ, և Վարչական Խորհուրդին առաջարկութեամբ, մնացորդ հաշուէն կարելի է վար դնել ուրիշ ոեւէ գումար՝ երկրորդ պահեստի դրամագլուխ մը կազմելու համար։

Մնացեալ չափ պիտի բամենակներուն հասնի։

Ա. Հարիւրին 15 հիմնադրի բաժնեներուն։

Բ. Հարիւրին 20 Վարչական Խորհուրդին։

Գ. Հարիւրին 5 պաշտօնեութիւնն։ Այս հարիւրին 5ն բաշխումը պիտի կատարուի Վարչական Խորհուրդին կողմանէ։

Դ. Հարիւրին 60 բամենակերներուն, իրրեւ երկրորդ շահաբաժին.....։

ԴԻՒՄԱԳԱՆԱՔ. (Յօդ. 37)

Ընդհ. Ժողովը կրնայ որոշում տալ՝ սարիկան դուռ չտեղէն զուտմար մը դուրս հանելու, հրատարակէն ուշ քանակութեամբ՝ բամենակներ ու քաշելու համար պիտանի հանելու։

Այս կերպով դրամագլուխ բամենակներուն պիտի չարտանին սահմանուած գումարը, բայց սակայն իրաւունքը պիտի կրնանին։

ՍՏԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Այսօրուան սիրեալ բացուած է, ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏԱՆ (ՊԱՆԻ ԷՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹՈՄԱՆ) «Գ. Գոլոյ և բոլոր գործակցութիւնոց վերջնորդուն մէջ», հանրութեան վերադարձուած՝ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, 5 օսմ. ոսկիոց 10,000 բամենակներուն ստորագրութիւնը։

«Ստորագրութիւնը պիտի փակուի 8/31 Մայիս 1911ին։

Իւրաքանչիւր բամենակի առաջին մասնաբաժին է, մէկմէկ քառասուն օսմ. ոսկի (0. ֆ. 1½)։

Այդ վճարման փոխարէն Օսմ. Կայսերական Դրամատունը ստացագիր պիտի տայ, որ յետոյ պիտի փոխանակուի ստացագիրները յանձնած տեղերուն մէջ բաշխուելիք բամենակներուն հետ, այս վերջինները վերադարձուելու պիտի բլլայ եղած մասնակի վճարումը։

Երբ ստորագրութիւնն խնդրանքին պատասխանի բամենակներուն քանակն ունի բլլան, այդ պարագային հանրութեան կոչուով քիչ բամենակի պիտի ստորագրողներուն։

Կարելի է նաև թղթակցութեամբ ստորագրել։

Հարկ եղած խնդրանքը պիտի բլլայ որպէսզի բամենակները ընդունուին։ Պիտոյ ստորագրութեան մէջ։

Կանոնագիրը փոխադրուին կը տրուի։

Վարչական Խորհուրդը պիտի որոշի երկրորդ քառորդին վճարման թուականը ամիս մը առաջ։ Պիտոյ լրագրներու մէջ ազդուած յայտարարութիւնով հանրութիւնն պիտի տեղեկացնէ։

Երբ Ընկերութիւնն գործունէութիւնը ընդարձակուին, Յիշ. 4 և 479 ուղղութիւններն ալ պիտի պատանդուին միայն առաջ լրագրներու մէջ։ Գրագրութիւնները յանձնուին թուականը։ 8—10

Սլ ձկան խաղ մի խմիր
միայն
ԺԻՐԱՐԻ ԳԻՆԻ
խմեցէք
Ամենեն զուարճ եւ օգնաւատ ըմպելի
Ճաշի առաջ մէկ մեծաբի գաւաթ խմելու է
Vin Girard

ՌԻՔԼԷՍ 28
RICQLÈS
ՍԷԼԵՔՏԻ ՍԼԷՊԼ
ՄԻԱՅՆ ԱՆՈՒՇ ՍԼԷՊԼ
ուռվ սրի ցանտեր կը բերէ։ Քիւեան եւ խմելիքնի կ'պահպանի
ՊԱՀԱՆՋԵԼ Ռիքլէսի
ՄԷԼԵՔՏԻ ՍԼԷՊԼԸ
70 տարուան
ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

«امهال عمومیه اداره خانه‌سی»

یورغاکی میستیلی اوغلی

بوجه فیوسنده اشتراین مغازه‌سی قارشوسنده

عزت بك خان نومرو ۱

املاك الیم صاتمی استقراض، ترهینات وامثالی معاملاتلر هم مراجعت ایدنلری فوق العاده ممنون ایتمك وظیفه‌سنه اجرا ودرعهده ایدیلور. قونطورات جیروسیله قراضات وایجار واستیجار معاملاتی یاپیلور.

مراجعتلرینه کارلی افکار ویریلور.

فرنکینك برشیرینغه ایله تداویسی

دوقتور اوغورلیله

بوکره پروفسور ارلیخك کشف ایتدیکی «سالوارسان» نام علاجیله فرنکینك برشیرینغه ایله تداوی ایتدیکجه کچیکی واسکی بوغوقلغی مشانه وبوبرك خسته‌لقلرینی ازبر سنت ظرفنده تداوی ایتمکله معروف طبیب دوقتور اوغورکون صباحدن اقشامه‌قدر سرکه‌جیده زلوای جادسنده «فبوس» فطوغراف خانه‌سنك یانجی قات معاینه خانه‌سنده خسته قبول ایدر.

ԱՐՏՕՆԱՏԵՒ ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

تیق کوز اولدیغی جهتله، برغیرت مخصوصه ایشی تعقیب ایدەرك، باغچوان عمر ایله ماسانده بولندیغی قارئین کرامجه معلومدر.

حالبوکه شکری بك کندیسی دخی اوچ کوندن بری عمرك یوزینی کورمەمشدی. مع مافیه مرقومك، بکقوز جهتلرنده دائما کندی خیریانده دوام ایتمکده اولدیغنی بیلیوردی.

شفیق پاشانك امرینی آلیر آلماز، بهمه‌حال باغچوانی بولوب کتیرمك اوزره معیتنده بش آلتی کشی بولندیغی حالده، خصوصی برموشله بکقوزه کیتمشدی. ایشته بوندن طولایيدرکه نظرك بوتون امیدی بوذاتده ایدی

ساعتلر کیچور وهنوز کیمسەلر کورونمەمشدی. عبدالحمیدك تحملی کیتدکجه توکەنیوردی. بالکی برترتیب قورمش اولوب، آنك اجراسی اوزره باغچوان عمره احتیاج مس ایتمش ایدی. شك یوك ایچوندرکه ساعتلرجه آنك ورودینه منتظر ایدی. بوبروغرام کیمسەیه بیلدیرلمامش وهیچ برکیمسه آنك ماهیتنی آکلایەمامشدی. فقط شوصیراده عبدالحمیدك بوتون دوشونمەلری بومرکزده بولندیغی هرکس بیلیردی.

کیجه یاریسنه طوغرو هنوز مایننده تلاش وآمدوشد دوام ایتمکده ایدی. برطرفدن هرجهته یکی آدملر کوندرمکده ایکن، اولجه کیدنلر، تهیدست ومأیوس اولەرق عودت ایدییورلردی.

عبدالحمید اوکیجه طعام ایتمیوب، کندی اوطەسنه چکیلەرك، یالکز ایکی بارداق سوت ایچمکله اکتفا ایتمشدر. هردقیقەده معهود تذکرەیی جیندن چیقارەرق، خردەبین واسطه سیله آنی کیم بیلیر قاچنجی دفعه اولەرق تکرار تکرار اوقومق ایچون کندیسنه‌دەناقابل مقاومت براحتیاج حس ایتمکده ایدی. آنك مندرجاتی آرتیق باشدن باشه ازبر ایتمش اولدیغندن آنك ایچندەکی قیصه قیصه جملەلر ذهننده دیکیلوب طوروبور ودماغنی ازعاج ایدییوردی. بوتون دوشونجەلری آرتیق باغچوان عمره منحصر اولوب، انك ورودینی بکلەمکده وهردقیقه زیلی چالەرق آنك کلوب کلمەدیکنی سؤال ایتمکده ایدی.

ضبطیه ناظری شفیق پاشا طیش قاپیسنك اتصالندەکی بکجیه مخصوص اولان کوشکه کیدەرك اوراده بکلەمکده ایدی. برخبر آلنجه همان اورادن قوشوب شوکتماب افندیسنه عرض ایدەجکدی. ظن ایدرسنکه اوصیراده بوتون تورکیەنك مقدراتی، باغچوان عمرك وجود وورودینه متوقفدی.

برآرا ناظر، براندیشه ایله ساعته باقدی. یاری کیجەیی برساعت کچمشدی.

برحرکت ناکهانی ایله طیشاری چیقوب، باغچەنك بویوك قاپیسنه قدر کیدەرك، بشکطاش ایله بیلدیز اراسنده ممتد اولان بیلان قاوی یوله طوغرو دیك دیك باقمغه باشلادی. هرایکی طرفده قنارلر یانمقده ایدیسەده، یولك اوزرنده هیچ برکیمسه کورونمەیوردی.

غایت لطیف برپازکیجەسیدی. کوك یوزنده بیلدیزلر پارلامقده واوزاقده، مرمره دکزی ایله بوغاز ایچی، دلربا برحال سکونتده کورونمکده ایدی. شفیق پاشا بروح شاعرانەیی حائز دکلدیسەده، بوصیراده کوزینك اوکنده انکشاف ایدن علویت منظرەیه حیران اولەرق، برقاچ ساعتدن بری دوچار اولدیغی اضطراب درونی اونوتدی. جیندن سیغاره قوطوسنی چیقارەرق، برسیغاره یاقدی، وعالم خیال رؤیایه طالەرق، فوق العاده براشتیاقله ایچمکه باشلادی.

بش دقیقه قدر، عبدالحمیدك حدتیله باغچوانك تحریاتنی بوسبوتون فراموش ایدەرك، نسیان نفس لذتیله متلذذ اولمقده ایکن، برده اوزاقدن کلن برآرابه سسی کندی دقتنی جلب ایتدی، وکندی کندینه:

— عجبا برخیرلی خبرمی کلیور؟ دیەرك دها زیاده دقتله دیکلەمکه باشلادی، سس کیتدکجه یاقلاشمقده اولدیغندن، برآرابه اولمایوب، ایکی وبلکەده دها زیاده آرابەلر سسی اولدیغنی آکلامشدی.

ناظر کندی کندینه:

— شکری بك ایله کندی آدملری اولملی...

خیرلی برخبر کیترییورلر ظن ایدییورم...

خیرسز خبر کیترن، آتنی بوقدر قوشدرماز...دیدی.

بیلان قاوی یولك اوزرنده، قنارلرك ضیاسیله، ایکی آرابەنك سرعتله کلمکده اولدیغنی، شفیق پاشانك کوزینه ایلیشدی.

مابعدی یارین صباح

استخراجاً طبعی ممنوعدر

« لاروش دەزابل »اوتلی

بویوك آطەده، آیانیقولا سوقاغنده

برنجی درجەده‌کی بوجسیم ومطنطن اوتل مجدداً انشا اولنمشدر. حفظ صحتك ایجاب ایتدیردیکی صورتده، هوادار اوطەلرله یکی اصول واستراحت بخش اشیای بتیەیی مشتملدر. بویکی اوتل ساحلده، بویوك آطەنك اك فرح فزا برموقعنده انشا اولنمش اولوب منظرەسی غایت لطیف ودلکشادر.

الافرانقه والاتورقه طعاملر اوکله ویاخود اقشام تمکی ۱۵ غروش

مذکور اوتلده، دوشلر، دکز، حمامی، اسکله. جسیم اجتماعلر ایچون واسع صالونلر بولنور. هرجمعه ایرتسی اقشامارى طعام اثناسنده وهرپازار کونلری چالغی بولونور. عائلەلر واوزون مدت اوتلده قالمق ایستەینلر ایچون تسهیلات خصوصیه ارائه ایدیلیر.